

1	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ХИРУРГИЈА			
2	Код	ДХГ308			
3	Студиска програма	Интегрирани студии од I и II циклус по дентална медицина			
4	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Хирургија			
5	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од I и II циклус			
6	Академска година / семестар	3. година, VI семестар	7	Број на ЕКТС кредити	5
8	Наставник	Одговорен наставник: Доц. Д-р Елизабета Жоговска Мирчевска Раководител на катедра: Доц. д-р Боро Џонов *наставата ја изведуваат наставници на катедрата по Хирургија, Медицински Факултет			
9	Предуслови за запишување на предметот	Отслушани сите задолжителни предмети од 3 и 4 семестар и положени сите задолжителни предмети од 1 и 2 семестар.			
10	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Студентот да ги научи и совлада вештините во рамките на рационалната дијагностика и современото лекување на хируршките заболувања. • Студентот да се запознае со основните принципи на дијагностицирање, оперативната припрема и лекувањето во рамките на општата хирургија. • Основни познавања на основните хируршки принципи. • Основни познавања за рани и зараснување на рани. • Основни познавања за хируршките онколошки заболувања и анестезиологијата. • Познавања за асепса, антисепса и контрола на инфекција. • Познавања за краниocereбралните и краниофацијалните повреди. 				
11	Содржина на предметната програма:				
	Предавања				час
	Вовед во хирургија. Основни хируршки принципи. Операциона сала и основни хируршки инструменти. Асепса, антисепса и контрола на инфекции. Неспецифични и специфични хируршки инфекции. – Проф. Д-р Мирчевски				3
	Системски одговор на повреда. Механички повреди. Иницијално згрижување и третман на повредени. Фрактури, луксации и дисторзии. Повреди во воени услови и третман на повредите во воени услови – Проф. Д-р Кафтанджиев				2
	Рани, зараснување на рани, третман на рани. Термички повреди. - Доц. Д-р Мирчевска				3
	Инфекции на глава и врат. - Доц. Д-р Мирчевска				2
	Кутани дефекти. Затворање на кутаните дефекти со резени. Трансплантација на кожа. – Доц. д-р Боро Џонов				2
	Крварење, хемостаза и трансфузија на крв. – Доц. Д-р Чоланчевски				2
	Анестезија општо, принципи и видови. Анестезија за стоматолози и локална анестезија. Краниocereбрални повреди и спациокомпресивен синдром. – Проф. Д-р Дамјановски				3
	ТЕСТ 1 – прв колоквиум за досегашните теми				
	Повреди на периферните нерви. Невралгија на n. trigeminus. Тумори на мозок и медула спиналис. - Проф. Д-р Мирчевски				3
	Спонтани интракранијални крварења, квантитативни пореметувања на свеста (GCS), дегенеративни заболувања на рбетниот столб (спинална стеноза, дискус хернија, спондилолистеза) - Проф. Д-р Столевски				2

	Медијални и латерални цисти на врат, Palatoschisis, cheiloschisis, cheilo-palato-schisis – Доц. Д-р. Тодоровиќ	2		
	Повреди во детска возраст – Доц. Д-р. Тодоровиќ	2		
	Тумори на кожа – Науч. сор. д-р Лазо Новески	2		
	Скршеници на рбетниот столб, карлица, горен и долен екстремитет - Проф. Д-р Кафтанџиев	3		
	Болести на тироидеа и паратириоидеа. Болести на хранопроводот, туѓи тела во хранопроводот. Болести на дојка. – Проф. Д-р Кондов	3		
	Тумори на дишни патишта. Туѓи тела во дишен пат – третман. Повреди на граден кош. – Проф. Д-р Спировски	2		
	Болести на артериите, вените и лимфатиците. - Доц. Д-р Чоланчевски	3		
	Болести на бубрегот, уретер, уретра, простата и мочен меур – Проф Д-р Ристовски	3		
	Повреди на абдомен, акутна абдоминална болка, болести на желудник. Болести на црн дроб, жолчни патишта и панкреас. - Проф. Д-р Јота	3		
ТЕСТ 2 – завршен тест				
	Вкупно	45		
	Практична настава	час		
	Совладување на клиничките вештини и практична примена на стекнатото теоретско знаење. Студентот преку работа во мали групи на вежби се запознаваат со базичните концепти во хируршката практика. Студентот прегледува пациенти, и учествува во базични третмански постапки. Присуствува и асистира во постапката за инцијалната и дефинитивната дијагноза, третман и следење на хируршките болни.	30		
	Вкупно	30		
	Семинари	час		
12	Методи на учење: интерактивни предавања, вежби, работа во мали групи на вежби.			
13	Вкупен расположив фонд на време	150 часа		
14	Распределба на расположивото време	Предавања-45 часа, вежби-30 часа, домашно учење и други активности- 75 часа		
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
15	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	75 часови
16	Начин на оценување	17.1.	Тест	25 бодови мин. 15 – макс. 25
		17.2.	Активност и учество на предавања и вежби- бодови; Семинарска работа /проект (презентација : писмена и усна)- бодови.	15 бодови 1. Предавање – 5 бодови *Присуство на теоретска настава 30%-50% 1 бод 51%-70% 3 бода 71%-100% 5 бода 2. Вежби – 10

				бодови *Присуство на практична настава 30%-50% 6 бода 51%-70% 8 бода 71%-100% 10 бода		
		17.3.	Завршен (усен) испит Студентот е должен да освои минимум од предвидените бодови за секој дел од испитот посебно, за да можат да му бидат впишани бодовите за завршен испит. Во спротивно испитот се смета за неположен.	60 бодови мин. 36 – макс. 60		
17	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)		
		од 60 до 67 бода		6 (шест) (E)		
		Од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)		
		од 76 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 93 бода		9 (девет) (B)		
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)		
18	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската настава, активно да учествува во практичната настава и да ги полага континуираните проверки.</p> <p>За да пристапи на завршен испит во испитна сесија, студентот треба да ја има положено секоја од предвидените континуирани проверки со минимум 60% бодови.</p> <p>Ако во тек на семестарот не ги положил континуираните проверки, студентот полага комплетен испит (во испитната сесија прво ги полага неположените континуирани проверки, а потоа пристапува на завршен испит).</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>				
19	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
20	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот.				
21	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Courtney M. Townsend, Jr., MD, R. Daniel Beauchamp, MD, B. Mark Evers, MD and Kenneth L. Mattox, MD	Sabiston Textbook of Surgery, 19th Edition	Дел од програмата на владата на РМ за превод на учебници	2012
2.	Катедра по Хирургија	Специјална хирургија	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Медицински факултет Скопје	2013		
22.2.	Дополнителна литература					

Ред . бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Ј. Пановски	Општа и специјална хирургија	Универзитет Св. Кирил и Методиј	1988
2.	Г. Кондов	Торакална хирургија	Мекавеј	2009
3.	Ј. Угриновски С. Јовковски И. Панговски К. Лозанче В. Столески	Неурохирургија	Македонска култура Скопје	2002
4.	И. Тодоров С. Јовковски В. Георгиев М. Гавриловски З. Спировски В. Јаневски	Клиничка трауматологија	Просветно дело Скопје	2000
5.	Г. Кондов	Заболување на дојка	Мекавеј	2001
6.	С. Јовковски	Краниocereбралн и повреди	Детска радост	1998
7.	А. Ставридис	Калкулоза на уринарен тракт	Кочани: Европа-92	2003
8.	Марија Шољакова и соработници	Анестезиологија и реанимација	Биографика	2007